

Проф. др Борислав УСКОКОВИЋ

ДУШАН МАРТИНОВИЋ И ТУРИЗМОЛОГИЈА

Поводом вишедеценијског научног рада уваженог др Душана Мартиновића, односно објављивања зборника најзначајнијих научних радова, њему посвећених желим се, у најкраћем, осврнути на допринос који је дао на подручју истраживања у туризму.

Душан Мартиновић је дипломирани географ, истовремено и један од првих туризмолога у Црној Гори. Ријеч је, наравно, о сасвим природном споју основних географских са туризмолошким истраживањима, имајући у виду да свестрано изучавање географских обиљежја представља један од темељних основа за научно објашњење појава у туризму. Познато је, у ствари, да су управо оваква истраживања, поред осталих и радови овог аутора, резултирала обликовање посебне научне дисциплине — туристичке географије.

Завршио је 1971. године постдипломске студије из области туризма на Природно-математичком факултету у Београду, одбранивши рад „Будванска ривијера — услови за развој туризма”. Теза је објављена 1973. године у издању ИШП „Обод” — Цетиње 1973. године. Књига садржи комплетан преглед природно-географских и антропо-географских фактора на подручју Будванске ривијере, анализу могућности развоја видова туризма, оцјену достигнутог развоја рецептивних и комуникативних фактора, економске учинке туризма, промјене у животу домицилног становништва условљене динамичним развојем туристичке привреде, утицаје на обиљежја простора (насеља), оцјену перспектива развоја ове ривијере и др. Сагледавајући перспективе развоја Будванске ривијере аутор је студиозно оцијенио постојећу просторно-планску документацију, сагледао реалне правце будуће туристичке изградње, залажући се и за планирање туристичких мјеста понаособ, имајући у виду то да управо она представљају темељне просторне (функционалне) цјелине у развоју туризма.

Поводом двадесетогодишњице свој оснивања и рада

ТУРИСТИЧКИ САВЕЗ ЦРНЕ ГОРЕ

ДОДЈЕЉУЈЕ

ПОВЕЉУ

Љишану Мартиновићу

У знак признања за усјешан рад и постигнуте резултате на развоју туризма и туристичке организације у Црној Гори

*У Манастираду
јуна 1974. године*

СЕКРЕТАР
ТУРИСТИЧКОГ САВЕЗА ЦРНЕ ГОРЕ

Ђорђе Иванић
Ђорђе Иванић

ПРЕДСЈЕДНИК
ТУРИСТИЧКОГ САВЕЗА ЦРНЕ ГОРЕ

Борислав Ускоковић
Борислав Ускоковић

Минуциозно анализирајући све најзначајније услове развоја туризма по бројним локалитетима, ово истраживање, сложићемо се са мишљењем проф. М. Васовића датом у предговору ове књиге, представља „праву географску и туристичку енциклопедију” о Будванској ривијери.

И у обимном раду, докторској тези: „Цетиње — територијално-функционални развој и туристичке могућности”, одбрањеној на ПМФ — Београд 1974. године, а објављеној 1977. године у издању ИШП „Обод”, Д. Мартиновић, поред осталог, истражује обиљежја развоја туризма Цетиња током дугог минулог периода, анализира све релевантне природне и антропогене услове његовог развоја, могућности будућег развоја више видова туризма и др. Могућности туристичке валоризације неспорно вриједне ресурсне основе овог подручја, Мартиновић види и у интегративним везама туристичке понуде цетињске општине (Цетиње — град, Р. Црнојевића, национални парк „Ловћен” и Скадарско језеро и др.) са Црногорским приморјем, претпостављајући благовремено превладавање проблема путне инфраструктуре, изградње шире рецептивне основе и др.

Мартиновић је, у ствари, у научној и стручној јавности из области туризма познат и признат већ након објављивања својих првих радова средином 60-их година прошлог вијека. У референтним туристичким и географским научним часописима или научно-популарним публикацијама („Туризам” — Загреб, „Географски хоризонт” — Загреб, „Земља и људи” — Београд и др.) објавио је око 40 радова о градским агломерацијама Црногорског приморја и континенталног подручја Црне Горе, као и неким атрактивним градовима оновременог СССР-а (Новгород, Псков, Талин, Тбилиси). Поједине радове је саопштавао и на конгресима географа.

Др Душан Мартиновић је био и предсједник редакционог одбора и одговорни уредник два научна зборника о туризму Црне Горе. У првом, веома цијењеном зборнику, свестрано је сагледан развој туризма Црне Горе у XIX и првој половини XX вијека; у другом зборнику (сада у штампи) садржани су резултати истраживања бројних аутора о карактеристикама развоја туризма Црне Горе у другој половини XX вијека. У овим зборницима Мартиновић је дао врло вриједне научне прилоге, уз то и водио ове научне скупове одржане на Цетињу (у организацији: Престоница Цетиње, Економски факултет — Подгорица, Факултет за туризам и хотелијерство — Котор, а под покровитељством Министарства туризма РЦГ и Туристичке организације Црне Горе).

Треба навести и чињеницу да је „у знак признања за успјешан рад и постигнуте резултате на развоју туризма и туристичке организације у

Црној Гори” Мартиновић 1974. године добио повељу Туристичког савеза Црне Горе.

На крају, желим да кажем још неколико ријечи. Душана Мартиновића сам упознао најприје као аутора који је научно објашњавао појаве и односе у развоју туризма појединих просторних цјелина у Црној Гори. Са задовољством сам својевремено објавио приказ његове књиге „Будванска ривијера” и, наравно, препоручио је научној и стручној јавности. Упознао сам га и као изузетно преданог организатора научних скупова, односно уредника и редактора зборника о токовима развоја туризма Црне Горе. Познајем га и као ријетког љубитеља научно фондиране писане ријечи. Знам га и као научника са којим је задовољство сарађивати.